

Universitätsbibliothek Wuppertal

Q. Horatii Flacci Epistolae Omnes, Qvae Extant

Horatius Flaccus, Quintus

Basilae, 1615

Epistola IX. Ad Neronem

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1477)

Metaphora est ab aere & regionibus & mari, quæ vento agitantur: quomodo proprie dicit Od. 4. l. 3.

Qui terram invertebat, qui mare temperat.
Ventosum.

ad levitatem & inconstantiam hominis notandam: quo tropo postrema libri hujus Epist. plebs ventosa dicitur: quo quidem tropo Brutus ad Cic. Epist. 9. l. 11. usus est, rogo te, ut aliquem emittas ad hominem ventosissimum Lepidum. sed Virg. l. 12. Aen. v. 390 dicit hoc genere tropi, notione tamen aliquantulo diversa,

-- an tibi Mavors

Ventosa in lingua, pedibusq; fugacibus istis,
Semper erit?

Verba sunt Turni in jactantiam Drancis, quem notat magis γλωτλασπίδα, linguâ se defendentem, quàm armis & clypeo pugnantem.

i Symploce est ejusdem soni circa initia & clausulas sententiarum.

k Συμπλοχὴ est generis pro Claudio Nerone cum altera symploce.

l Metaphora est à liquidis, quæ guttatim in vasa infundi solent, pro, tu Musa, identidem admoneto Celsum de constantia & animi moderatione servanda in omni re. Ita loquitur Cic. ad Attic. sed tropo simplici, Attulit uberrimas tuas literas, quæ mihi quiddam, quod starem, instillarunt.

EPISTOLA IX. AD NERONEM.

Theticum.

Quod Poeta commendatione Septimium debeat apud Claudium Neronem juvare.

S Septimius, Claudii, nimirum intelligit unus, 3
Quanti me facias: nam quum rogat & prece cogit.

Scilicet, ut tibi se laudare & tradere coner,
Dignum mente, domoq; legentis honesta Neronis: 3
Munere quum fungi propioris censet amici;
3. Quid possim, videt, ac novit me validus ipso.

4. Multa quidem dixi, cur excusatus abirem;
Sed timui, mea ne sinxisse minora putarer,
Dissimulator opis propria, mihi commodus unum.
Sic ego majoris fugiens opprobria culpa,
Frontis ad urbana descendi premia? Quod se
Depositum laudas ob amici iussa pudorem,
Scribe tui gregis hunc: & fortem crede bonumq;.

Analysis Dialectica.

Q Væstio hujus Epistolæ proposita judicari & concludi potest ex adjuncta Poetæ potestate pro Septimio aliquid efficiendi: quod Horat. plurimum possit apud Claudium Neronem Augusti privignum auctoritate, atq; rogetur ab amico hoc modo: Cujus gratia apud amicum potentem nota est amico precanti, ac compluribus celebrata, hunc deposito pudore ille debet commendatione juvare. Horatius cognoscitur a Septimio amico gratiosus apud Claudium Neronem. Hunc igitur precantem Horatius commendare debet Neroni, & deposito amici causâ pudore, petenti omniratione & facultate, quum hæc ipsi adsit abunde, honeste gratificari. Assumptio est statim initio, quod Septimius solus cognoscatur & facile perspiciatur, quo locosii Horatius apud Claudium & quid possit.

2 Illustratur hæc pars effectus talis notionis & scientiæ: quod ille jure amicitia cogat Poetam ad omnem commendationis rationem: ubi brevis scriptio utriusq; Septimii & Claudii miscetur ex adjunctis & effectis: quod Septimius familiaritatem Neronis dignus sit, & hic probe sciatur honestissima quæq; & ingenio suo, ac domini convenientissima deligere.

3 Effecta superioris cognitionis augentur minorum collatione, quod Septimio notior sit Horati gratia apud Claudium quam ipsi Poetæ. Hic equidem malo agnoscere contentionem minorum, quam majorum: quod animadvertam Septimium versari in questione, quanta sit ipsi notitia auctoritatis & gratiæ Horatianæ apud Neronem, ad cujus demonstrationem profertur ipsa notio Poetæ ut quid minus, quam habet de eodem favore Claudii erga se ipsum.

4 Ratio est excusationis Horatianæ à dissentaneis diversis sic apertius enuncianda: *E si diu multumq; deprecatus sum munus illud commendandi amici Claudio Neroni; veritus sum tamen nomen dissimulatore, & ficti amici dedecus, si preces tanti amici duntius averterer ac meis tantum commodis, nullâ ratione aliorum habitâ, servirem, quæ diversitatis pars consequens augetur majorum comparatione: quod gravius est peccatum in officio commendandi virum bonum apud principem potentem deferendo: quam in illo prestando crimen audacie apud eundem possit esse.* Poeta hic de vitare videtur commune omnium hominum vitium à Comico notatum, quod omnes sibi melius esse velint, quam alteri. quod D. Paullus c. 10. Epist. 1. ad Cor. docet etiam Christianis cavendum, μηδεις το εαυτου χητερο ἀλλὰ το τε ετερου αγατος. nemo quod ipsius sit, querat, sed quisq; quod alterius est: & ita vinculum ecclesiasticæ communionis arctius hærebit & indissociabile fiet: quod Philosophi lumine tantum naturali animadverterunt neminem uni sibi esse natum. sed patriæ, parentibus & amicis, fieriq; homines Diis similes, qui de quàm plurimis bene mereri studeret: contra in leges naturæ ac humanitatis communes eos peccare, qui ad rem familiarem ita sunt attentî, ut omnem aliorum curam abijciant. 6
5 Complexio est: *Quare Septimium virum bonum & fortem meâ petitione & testificatione potes ad numerum amicorum tuorum aggregare.* In hac autem Analysis dialectica desideratur propositio, quàm explevimus revocata hypothési ad thesin, quod esset clarior ratio argumentationis.

Ennaratio Grammatica.

S Septimius.] Quanta Poetæ intercesserit familiaritas & amicitia cum Septimio, ex Ode. 6. lib. 2. cognosci facile potest, ubi datur illi consilium à Poetâ mature querendi locum traducendæ utriusque senectuti accommodatum, decurso jam simul vitæ

curriculo, etiam unâ velint ac possint commori: Hæc autem ratio commendandi Claudio Neroni amici revocat mihi in memoriâ quartam Isoctatis ad Philip. Reg. Macedo. epistolam, ὅπως ἐκεῖν & σωῖς ἡσαν ὑπερβυδὸς τοῦ

ἀντὶ ἀξιοπύου, è cuius lectione facile perspicias similes utriusq. commendantis. & Poetae & Oratoris affectus. Nimirum tibi recte.] I. Sine dubio solus è multis scit Septimius, me gratiosum esse apud te. Ita loquutus est antè Epistol. 6.

Unus ut e multis populo spectante referret.

Satyrâ tamen 9. l. 1. dixit:

— Sum paullo infirmior tuus
Multorum.

Possit etiam τὸ unus e multis explicari: præter alios præcipuus, & qui fuerit in familiaribus ac intimis Neronis & Poetae. Quàm autem hic Septimius conscius esset gratiæ non solum Claudianæ, sed etiam Augustanæ erga Horatium, innotuit ex epistola Suetonio tributa, ut dictum fuit Ode. 6. lib. 2. his verbis. Qualem ego Augustus tui memoriam habeam, poteris ex Septimio quoq. audire. Sed verbum τὸ intelligere, quanquam videtur mentis esse, simplex tamen τὸ legere est oculorum, sicut in Catone: majore non intelligitur, quando senectus obrepit, id est non sentitur, neque cernitur. Itaque vers. 6. addit διασαφηνῶς. Quid possim, videt Septimius.

Nam quum.] Rectè P. Victor legit quum pro me partim propter alterum sequens quum, partim ob suspensam sententiam usque ad videt possim.

Prece cogit.] Græcè dicitur ἐπιταχναῖα προσδύει, sic cogere aliquem lege, convicio plagâ, βιάζειν ἢ ἐπιταχναῖα. ἢ ἐπιταχναῖα, ἢ προσδύει, ἢ πῆλξ.

Silcer.] ἡ ἀπαρῆκτον μὴ ἐπιμείνειν, ὡς τὸ nimirum ἐπιταχναῖα, ὡς δὲ διασαφηνῶς, hæc particula hic confirmat, ut nimirum, non declarat sicut Satyr. 2. l. 2.

Unum nimirum tibi recte semper erunt res, & ibidem nimirum infans paucis videatur. Hujus autem vocis vim utramq. Donatus in Eun. Act. 3. Scen. 3 observavit ad versum, profecto quanto magis, magisq. cogito, nimirum dabit hæc Thais etc. solve, ait, interpret τὸ nimirum, & fac non est mirum statim erit per asyndetum tota sententia, quasi dixerit, non est mirum, & interpositâ distinctione mox inferret, dabit hæc Thais mihi magnū malum. Idem subjicit potest autem nimirum & pro confirmatione accipi, ut nihil desit, ac si τὸ nimirum pro certo ut in hoc poeta, sic in alijs. scriptoribus probatis. Confirmat Poeta se prece cogi à Septimio ad has commendandi partes, pro qua phrasi dixit Od. 2. l. 1. prece quâ fatigem.

Laudes & tradere.] Pro his Cic dicit, commendare & tradere, ut diximus Sat. 9. lib. 1. ad hæc verba,

Hunc hominem velle si tradere.

quæ Græci exprimunt per συρίζουσι, παρατίθειν καὶ παρακατατίθειν, Demosth. περὶ Τιμίου, ἐν συρίζῃ αὐτοῦ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, quem hic commendavit & tradidit patri meo. Hic tamen laudare non idem valet, quod commendare, sed ex consequutione pro hoc sumitur, propterea quod quæ alteri commendamus laudare soleamus, non tamen contra, quem laudamus, semper commendamus. Hæc utriusq. verbi conjunctio ex altera Terentii Eunuch Act. 3. Scen. 5. v. 17. illustratur. Quid ego virginis tibi nunc faciam prædicem, aut laudem, Antipho: ubi Donatus sic distinguit: prædicamns voce, ut res sunt: laudamus extollendo & argumentis, quod ita esse perspicias ex Od. 1. l. 1. Mercator oppidi laudat rura sua & 7. ejusdem.

Laudabunt alij claram Rhodum. In geminatione commendare & tradere quidam volunt posterius plus valere, sicut in hoc exemplo l. 2. Epist. ad fam. l. 5. omem rem atq. causam, meq. totum commendo atq. trado, ubi alii malūt conciliationē favoris, quàm commissionem aut probationem significari, ut causa & res grata sit & accepta & ipse placeat: sic in hoc pro Domo sua, judicium non modo commissum, verum etiam commendatum. ubi etiam posterius est significantius priori, ut in superiori exemplo comendo & trado, posterius est auxeticū commendationis. Est enim τὸ tradere ita committere aliquid potestati alterius, ut, quid velit, agat in eo tradito, ut in Græcis quoq. ἐπαρῆν καὶ ἐγκομιάζειν sic geminatis. lib. 5. præd. Xenophon.

Dignum mente.] I. qui meretur benevolentiam hominis res honestas deligens prudenter.

Legentis.] Hic apparet, quod modò annotatum fuit de conjuncto intelligere, ut hoc sit verbum sensus, quale simplex legere honesta, quod idem sonat, atq. legere milites, in quorum delectu circumspicitur habitus totius corporis, quàm sit idoneus militia: qualis electio rerum honestarum fieri debet.

Munere.] Id est, quum videt metibi esse in intimis, intelligit, quid apud te possim. Varias equidem rationes attuli, quamobrem excusatione impudentiæ possem tale munus deprecari sed metus opprobrii tandem illud me suscipere coegit.

Validus] Syncope est sicut valde ab integris valide ac validius, pro multum & plus.

Mea minoræ.] I. meam auctoritatem & gratiam apud te falso dicam esse minorem. (moiens.)

Dissimulator opis.] Gal. ne fassant semblant d'avoir des.

Mibi commodus.] Sic. Od. 8. l. 4. loquutus est sodalibus commodus, pro serviens commodis tuis & sodaliū: quod epithetum propriè dici solet d. hns, quise ad motes aliorum norunt accommodare, ideoq. sunt faceti, comes & moderati: sed paucos hujusmodi esse Pseudolus queritur apud Plautum. Sententia igitur est, ne ego dicerer ab eo meis solum commodis servire, nihil amicos curare, qualis Laertio dicitur Timon Philosophus χερειδεντος σοφιστος ἢ ἰδιοπρογμῶν, suis tantum addictus dissimulando ipsius opinione me non tantà valere apud te gratiâ, quantâ vulgò jactatur.

Frontis.] Id est, frontem perfricui more urbanorum & impudentium & audacior factus sum amici causâ.

Si depositum.] Hoc quidem vult, si meam probas verè recundam pro amico postulatio nem, hocq. Græci dicunt. ἐὶ δὲ ἐπαρῆν καὶ μεῖν αὐτοῖς, ὅτι τῷ εἶναι χάρειν οὐκ ἀνταυσιμῶν ἀποσπούμενος. quod autem hic ait depositum pudorem Ovid, & Seneca efferunt per de pudore, ut Græci, ἀπερθεῖν, ἢ ὑχὴν ὅδὲ παρῆν εἰσὶν παρῆ ἀπερθεῖσθαι βίας ἢ εἰς ἀναγκῆν ἐκπίπει, animus enim ubi semel pudorem deponere coactus est, protervè se gerit ac insolenter Chrysof de Sacerdotio. Alio quid è tropo pronunciavit Epod. 11.

Desinet imparibus certare motus pudor.

Rogo igitur te, ut Septimium adscribas in numerum tuorum quippe qui vir fortis ac bonus habeatur & sit τὸ scribe tui gregis hunc syntaxi, quâ, conveni hominem mei ordinis sic, fac Septimum esse gregis Claudiani, id est tui.

Explicatio Rhetorica.

Nulla ferè sunt hic orationis lumina, nisi quod in his frontis ad urbana duplicem agnosco tropum: primum metonymiam subjecti pro adjuncta imprudentia urbana, quæ potissimum residet in ea parte vultus: deinde contrarium huic modum metonymiæ. quo ex adjuncto significatur urbani impudentes: quorum personam lege amicitie coactus est

Poeta sustinere in hac commendatione. Præterea in scribere hunc tui gregis à pecoribus nota est metaphora: quem admodum Terent. loquitur Act. 5. Sc. 9. Eun. verum etiam hoc vos oro, ut me in vestrum gregem recipiatis: sic ipsemet auctor Epod. 16. in doctâ hominum multitudinem appellat gregem indocilem: quod simili tropo etiam Græcè dicitur, κατὰ λόγῳ τῆτον ἐν τῇ τῶν φίλων ἀεὶ ἐλθῆ. EPISTO.